

ĐÁP ÁN ĐỀ THI GIỮA KỲ

Môn: Phương pháp Toán

Khóa: _____

Ngày Thi: _____

Bài 1. Tổng cộng 3 điểm, mỗi câu 1 điểm.

Tập $\mathbb{D}[\sqrt{7}] = \{x + y\sqrt{7} / x, y \in \mathbb{Z}; x^2 - 7y^2 = 1\}$ với phép nhân.

1) Chứng minh phép nhân là phép toán hai ngôi trên $\mathbb{D}[\sqrt{7}]$.

Nhờ tính chất $x^2 - 7y^2 = 1$ và $a^2 - 7b^2 = 1$ ta có thể chứng minh rằng

$$(x + y\sqrt{7})(a + b\sqrt{7}) = D + E\sqrt{7} \text{ với } D, E \text{ thỏa điều kiện } D^2 - 7E^2 = 1.$$

2) Phép cộng có là phép toán hai ngôi trên $\mathbb{D}[\sqrt{7}]$ hay không?

Dễ tìm phản ví dụ, rất nhiều.

3) Cấu trúc $(\mathbb{D}[\sqrt{7}], \cdot)$ có tạo thành nhóm giao hoán hay không?

Dễ thấy cấu trúc này là nhóm nhân giao hoán, chỉ cần để ý là $A = x + y\sqrt{7}$ với $x^2 - 7y^2 = 1$ thì phần tử đảo là $A^{-1} = x - y\sqrt{7}$ vì các điều kiện sau thỏa mãn:

$$AA^{-1} = A^{-1}A = 1 \text{ và } x^2 - 7(-y)^2 = 1.$$

Bài 2. Tổng cộng 7 điểm, chia thích hợp 1 + 1 + 1 + 2 + 2.

Tập hợp $\mathbb{M} = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & c \end{pmatrix} / a, b, c \in \mathbb{Z}_n; (ac, n) = 1 \right\}$ với phép nhân ma trận và $n \geq 2$.

1) Tập hợp này có bao nhiêu phần tử?

Để ý là điều kiện $(ac, n) = 1$ đưa đến $a, c \in U(\mathbb{Z}_n)$. Từ đó suy ra số tổ hợp (cũng là số phần tử của tập $\mathbb{M}$) là $|\mathbb{Z}_n| \cdot |U(\mathbb{Z}_n)| \cdot |U(\mathbb{Z}_n)| = n \cdot [\varphi(n)]^2$.

2) Phép toán nhân ma trận có là phép toán hai ngôi trên $\mathbb{M}$ hay không?

$$\text{Để ý là } \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & c \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} x & y \\ 0 & z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} ax & ay + bz \\ 0 & cz \end{pmatrix},$$

Từ điều kiện $(ac, n) = 1$ và $(xz, n) = 1$ đưa đến $a, c, x, z \in U(\mathbb{Z}_n)$. Do đó $ax, cz \in U(\mathbb{Z}_n)$

và ta suy ra $\begin{pmatrix} ax & ay + bz \\ 0 & cz \end{pmatrix} \in \mathbb{M}$, nên phép nhân ma trận và phép toán hai ngôi trên tập $\mathbb{M}$.

3) Phép toán nhân ma trận có giao hoán hay không?

Không giao hoán, dễ tìm phản ví dụ,

4) Tập M có thể tạo thành cấu trúc gì đối với phép nhân ma trận?

Cấu trúc nhóm. Sinh viên cần làm chi tiết.

5) Dựa trên $U(\mathbb{M})$ và thuật toán đã luyện tập, không quan trọng kết quả.